

KLİMİK 2015

XVII. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

25-29 Mart 2015
Maritim Pine Beach Hotel, Antalya

Zonguldak İlinde Gebelerde *Toksoplasma gondii*, Rubella ve Sitomegalovirüs Seroprevalansı

Aynur Aynioğlu¹, Öner Aynioğlu², Elif Sargin Altunok³

¹Zonguldak Atatürk Devlet Hastanesi KI.Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Kliniği, Zonguldak

²Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD, Zonguldak

³Bitlis Devlet Hastanesi KI.Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Kliniği, Bitlis

GİRİŞ

- TORCH grubu olarak bilinen ve bu grup içerisinde yer alan *T. gondii*, other mikroorganizma (sifiliz), rubella virus, CMV ve herpes simplex virus yüksek oranda konjenital infeksiyonlara neden olabilen viruslardır
- Gebelikte geçirildiğinde konjenital anomalilere neden olabilir
- Perinatal morbidite ve mortalitenin en önemli nedenlerinden biridir.

GİRİŞ

- *T. gondii*, Rubella ve CMV infeksiyonları toplumda sıklıkla, her yaş grubunda görülebilir.
- Genellikle asemptomatik seyretmektedir.
- Gebelerde özellikle ilk trimesterde enfekte olmaları halinde fetusta konjenital malformasyonlara sebep olabilmektedirler (1).

GİRİŞ

- Toksoplazmoz çoğunlukla sağlıklı kişilerde asemptomatik ya da hafif bulgular ile seyretmektedir
- İmmünsupresif hastalarda daha ciddi tablolara neden olabilmektedir.
- Gebelikte geçirildiğinde ise fetus üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır
- *T. gondii* infekte bebekte hidrosefali mikrosefali, serebral kalsifikasyon, korioretinit, mikroftalmi, sarılık, hepatosplenomegali gibi ağır malformasyonlara ve hatta ölümüne neden olabilmektedir (2).

GİRİŞ

- Rubella ise özellikle gebeliğin ilk üç ayında infekte olan kadınlarda yüksek risk göstermektedir.
- Fetusta konjenital rubella sendromu olarak bilinen düşük, erken doğum, ölü doğum, hepatosplenomegali, sarılık, katarakt, işitme kaybı, mikrosefali ve çeşitli konjenital kalp defektlerine neden olmaktadır (3).

GİRİŞ

- CMV en sık konjenital enfeksiyona neden olan viral etkidir.
- Gebeliğinde CMV enfeksiyonu geçiren annelerin fetuslarında mental retardasyon, koryoretinit ve serebral kalsifikasyon gibi sekeller görülebilmektedir (3).

AMAÇ

- Gebelik sırasında TORCH grubu taraması konusunda farklı görüşler bildirilmektedir.
- Bu nedenle rutin tarama yapılıp yapılmayacağına karar verebilmek için o bölgenin seropozitiflik oranlarının bilinmesi gerekmektedir.

AMAÇ

- Bu çalışmada, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum kliniğine başvuran gebe kadınlarda *T. gondii*, rubella ve CMV seroprevalans oranlarının araştırılması ve yaş gruplarına göre dağılımının incelenmesi
- Elde edilen verilerin ülkemiz ve dünya literatürlerinde yer alan diğer çalışmalar ile karşılaştırılması amaçlanmıştır

YÖNTEM

- Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları Doğum Kliniği'ne ocak 2012- ocak 2014 tarihleri arasında başvuran 1800 gebede *T. gondii*, rubella ve CMV IgM ve IgG seropozitiflik oranları retrosektif olarak incelenmiştir.
- Çalışma kriterlerine uyan 910 gebe çalışmaya dahil edilmiştir.

YÖNTEM

- Hastaların serumları kemilümünesans immünassay yöntemi ile üretici firmanın (Cobas E411 Analyzer, Roche Diagnostics, Mannheim, Germany) önerilerine göre çalışılmıştır.
- Elde edilen veriler SPSS 18.0 (SPSS Inc.,Chicago IL,USA) paket programı kullanılarak istatistiksel değerlendirilmesi yapılmıştır.

BULGULAR

- Çalışmaya alınan 910 gebenin yaş ortalaması 29.13 ± 5.34 (min:17, max:46)
- Ortalama gebelik haftası 9.37 ± 3.72 idi.
- *T. gondii* IgM pozitifliği %2.5, IgG %43.9, rubella IgM pozitifliği %1.5, IgG %93.8, CMV IgM pozitifliği %2, IgG %91.5 olarak saptandı.
- Yaş gruplarına göre seropozitiflik oranları ise Tablo 1'de gösterilmektedir

Table 1: Yaş gruplarına göre *Toksoplazma gondii*, rubella ve CMV IgM ve IgG seropozitiflik pozitiflik oranlarının dağılımı.

Yaş aralığı	Toxoplasma		Rubella		CMV	
	IgM(+)	IgG (+)	IgM(+)	IgG (+)	IgM(+)	IgG (+)
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
≤20	1 (4.3)	17 (4.2)	1 (7.1)	152 (17.7)	0	146 (17.5)
21-30	12 (52.1)	180 (45)	5 (35.7)	236 (27.9)	11 (57.9)	184 (22)
31-40	9 (39.3)	187 (46.7)	8 (57.2)	198 (23.1)	7 (36.8)	214 (25.6)
>40	1 (4.3)	16 (4.1)	0	268 (31.3)	1(5.3)	289 (34.9)
Total	23 (100)	400 (100)	14 (100)	854 (100)	19 (100)	833 (100)

Tablo 2. Türkiye’de gebe kadınlarda yapılan çalışmalarda *T.gondii*, rubella ve CMV IgM ve IgG seropozitiflik oranları

Araştırmacı	Çalışılan Bölge	Toxoplazma IgM (+) %	Toxoplazma IgG (+) %	Rubella IgM (+) %	Rubella IgG (+) %	CMV IgM (+) %	CMV IgG (+) %
Karabulut ve ark	Denizli	1.4	37	0	95.1	1.2	98.7
Varol ve ark	Trakya	0.9	31.9	0.7	76.6	1.3	80.3
Dündar ve ark	Genel	0.6	26.1	0.2	92.2	-	-
Harma ve ark	Şanlıurfa	3	60.4	-	-	-	-
Tamer ve ark	Kocaeli	0.4	48.3	0.2	96.1	0.7	96.4
Akıncı ve ark	İzmir	-	-	-	95.9	-	98.2
Efe ve ark	Van	0.3	36	0.3	99.5	1.7	99.5
Yılmaz ve ark	Afyon	-	30.7	-	95.1	-	92.6
Ocak ve ark	Hatay	0.5	52.1	0.5	95	0.4	94.9
Doğan Toklu G	Uşak	3	18.3	1	92.2	1	99.4
Kölgeliler ve ark	Adıyaman	-	48.4	-	-	-	-
Uyar ve ark	Samsun	-	-	1.7	94.3	1	97.3
İnci ve ark	Artvin	1.3	30.3	0.3	95.2	1.6	98.6
Aşık ve ark	Afyon	1.6	22.7	1.8	92.5	-	-
Gencer ve ark	Çanakkale	2.7	28.8	-	-	-	-
Kayman ve ark	Kayseri	2.5	33.9	-	-	-	-
Keskin ve ark	İstanbul	0.9	31.2	0.15	95.7	0.7	99.2
Bakacak ve ark	Maraş	2.26	47.1	0.2	93.2	3.2	99.3
Duran ve ark	Sivas	2.9	46.6	1.9	88.3	1.9	96.1
Satılmış ve ark	Sorgun	0.2	36.9	0.1	94	0.1	99.8

Tablo 3. Dünyada gebe kadınlarda yapılan çalışmalarda *T.gondii*, rubella ve CMV IgM ve IgG seropozitiflik oranları

Araştırmacı	Çalışılan ülke	Toxoplazma IgM (+) %	Toxoplazma IgG (+) %	Rubella IgM (+) %	Rubella IgG (+) %	CMV IgM (+) %	CMV IgG (+) %
Inagaki et al	Brazil	0.4	69.3	0.1	71.6	0.2	76.6
Rosso et al	Kolombia	0.9	31.9	0.7	76.6	1.3	80.3
Puccio et al	İtalya	-	17.9	-	-	-	65.8
Wong et al	Singapore	-	17.2	-	-	-	87
Hannanchi et al	Tunisia	-	-	-	79.7	-	96.3
Gonçaves et al	Brazil	3.4	62	0.6	93.1	-	-
Enders et al	Germany	-	-	-	-	-	42.3
Nash et al	United Kingdom	-	9.1	-	-	-	-
Jeannel et al	France	-	71	-	-	-	-
Assmar et al	İran	-	51.8	-	-	-	-
Danovara et al	USA	-	-	-	87	-	-
El-Mekki et al	Saudi Arabia	-	-	-	94	-	-
Pedranti et al	Spain	-	-	-	98	-	-
Colugnati et al	USA	-	-	-	-	-	39
Munro et al	Australia	-	-	-	-	-	56.8
Knowles et al	Ireland	-	-	-	-	-	30.4

TARTIŞMA

- *T. gondii* insanlara, infekte etlerin yeterince piŐmeden ya da çiğ yenmesi, infekte etle temas, kedi dıŐkısı ile etrafa yayılmıŐ ookistlerin kontamine ettiği su ve toprakla temas, yıkanmamıŐ meyve ve sebze tüketlenmesi ile bulaŐmaktadır.
- Gebelik sırasında infekte anneden transplasental yolla fetusa da geçebilmektedir
- Konjenital infeksiyonun görölme sıklığı annenin infeksiyonu geçirdiği gebelik dönemine göre deĐiŐmektedir (5).

TARTIŞMA

- İlk trimesterde %10-25, ikinci trimesterde %30-54, son trimesterde ise %60-65 oranında görölmektedir.
- Özellikle ilk trimesterde *T. gondii* ile karŐılaŐma sonucunda fetusta oluşan Konjenital toksoplazmozis, mental retardasyon, nöbetler, körlük gibi çok ciddi sonuçlar doğurmaktadır.
- Fetusta oluŐturduđu klasik triadı hidrosefali, intrakranial kalsifikasyon ve oküler lezyonlardır (6).

TARTIŞMA

- Rubella infeksiyonu, gebelikte ciddi fetal anomalilere neden olabilen bir hastalıktır.
- Konjenital rubella sendromu değişik klinik tablolara yol açabilmektedir. Konjenital rubellada gebelik süresi ne kadar az ise sekeller o kadar ciddidir.
- Gebeliğin ilk 2 ayında intrauterin etkilenme oranı %40-60 kadardır ve çoğul defektler vardır. Üçüncü ayda etkilenme oranı %30-35 kadardır ve sağırlık, konjenital kalp hastalıkları gibi sekeller vardır. Dördüncü ayda etkilenme oranı ise %10 kadardır ve sağırlık tek bulgu olarak görölmektedir.
- Konjenital rubella infeksiyonlarında düşük doğum ağırlığı, sağırlık, katarakt, glokom, miyopi, konjenital kalp hastalığı ve mental reterdasyon görölebilmektedir (6,7).

TARTIŞMA

- CMV, toplumun sosyoekonomik düzeyi ile yakından ilişkilidir.
- Konjenital infeksiyon gebeliğin her döneminde görülebilmektedir.
- Ancak gebeliğin ilk yarısında geçirilen infeksiyonlarda intrauterin bulaş oranı daha yüksektir. CMV doğum kanalında da bulunabilir ve bebeğe bu yolla bulaőabilmektedir.
- Konjenital CMV infeksiyonu görülen bebeklerin $\frac{1}{4}$ kadarında klinik bulgular vardır.
- Fetusta görülen CMV infeksiyonlarında, fetusta büyüme geriliği, mikrosefali, koryoretinit, serebral kalsifikasyon, hepatit sendromu, sarılık, trombositopeni, anemi görülür (6,8)

TARTIŞMA

- Çalışmamızda *T. gondii* IgM ve IgG pozitifliği sırasıyla %2.5 ve %43.9 olarak bulunmuştur. Rubella IgM ve IgG pozitifliği sırasıyla %1.5 ve %93.8, CMV IgM ve IgG pozitifliği ise sırasıyla %2 ve %91.5 olarak saptanmıştır.
- Türkiyede literatür verileri incelendiğinde gebelerde yapılan çalışmalarda *T. gondii* IgM pozitifliği %0.3-3, *T. gondii* IgG pozitifliği ise %18.3-60.4 arasında saptanmıştır.
- Rubella IgM pozitifliği % 0-1.8, rubella IgG ise %76.6-99.5 arasında bulunmuştur.
- CMV IgM ve IgG pozitifliği ise sırasıyla %0.1-3.2 ve %80.3-99.8 aralığında bulunmuştur (9-28) (Tablo 2).
- Ülkemizin farklı bölgelerinde görülen sonuçlarla çalışmamızda elde edilen sonuçlar benzerlik göstermektedir.

TARTIŞMA

- Dŭnya genelinde farklı űlkelerde gebelerde yapılan çalıŐmalarda ise *T. gondii* IgM pozitifliği %0.4-3.4, *T. gondii* IgG pozitifliği ise %17.7-71 arasında saptanmıŐtır.
- Rubella IgM pozitifliği % 0.1-0.7, rubella IgG ise %71.6-98 arasında bulunmuştur.
- CMV IgM ve IgG pozitifliği ise sırasıyla %0.2-1.3 ve %30.4-96.3 aralığında bulunmuştur (29-44) (Tablo 3).
- ÇalıŐmamızda elde edilen sonuçlar literatűr verileri ile benzer oranda saptanmıŐtır.

SONUÇ

- Sonuç olarak bölgemizde gebelerin yüksek oranda rubella ve CMV infeksiyonlarına karşı bağışık bulunmuş olup rutin taramalarda yer almasının gerekliliği tartışılabilir.
- Ancak çalışmamızda *T. gondii*'e karşı yüksek seronegatiflik nedeni ile serolojik taramaların yapılması gereklidir.
- Bu taramaların maliyet-etkinlik açısından risk grubuna dahil olan kadınlarda yapılması daha uygun olabilir.
- Ayrıca doğurganlık çağındaki kadınlara özellikle toksoplazma infeksiyonunun bulaş yolları ve infeksiyondan korunma hakkında eğitim verilmeli ve bu eğitim birinci basamak hizmetlerine eklenerek daha da yaygınlaştırılmalıdır

Kaynaklar

1. Stegmann BJ, Carey JC. TORCH Infections. Toxoplasmosis, Other (syphilis, varicella-zoster, parvovirus B19), Rubella, Cytomegalovirus (CMV), and Herpes infections. *Curr Womens Health Rep*. 2002 Aug;2(4):253-8.toxo bilgi
2. Feldman DM, Timms D, Borgida AF. Toxoplasmosis, parvovirus, and cytomegalovirus in pregnancy. *Clin Lab Med*. 2010 Sep;30(3):709-20
3. Constantin F, Denislam D. Congenital toxoplasmosis with ocular involvement--case report. *Oftalmologia*. 2014;58(1):42-7.
4. Thaller R, Tammaro F, Pentimalli H. Risk factors for toxoplasmosis in pregnant women in central Italy. *Infez Med*. 2011 Dec;19(4):241-7.
5. Health Protection Agency. UK Standards for Microbiology Investigation. Investigation of Toxoplasma Infection in Pregnancy. 2012, Standards Unit, Microbiology Services Division. UK. Available at: http://www.hpa.org.uk/webc/HPAwebFile/HPAweb_C/1317133993812
6. Topçu AW, Söyletir G, Doğanay M. İnfeksiyon hastalıkları ve mikrobiyolojisi, 3.baskı, Nobel Tıp kitabevleri, İstanbul 2008: 1528-1540.
7. Doudou Y, Renaud P, Coralie L et al. Toxoplasmosis among pregnant women: high seroprevalence and risk factors in Kinshasa, Democratic Republic of Congo. *Asian Pac J Trop Biomed*. 2014 Jan;4(1):69-74.
8. Bouthry E, Picone O, Hamdi G, Grangeot-Keros L, Ayoubi JM, Vauloup-Fellous C. Rubella and pregnancy: diagnosis, management and outcomes. *Prenat Diagn*. 2014 Dec;34(13):1246-53.
9. Karabulut A, Polat Y, Türk M, Işık Balcı Y. Evaluation of rubella, Toxoplasma gondii, and cytomegalovirus seroprevalences among pregnant women in Denizli province. *Turk J Med Sci* 2011;41:159-164.

Kaynaklar

10. Varol FG, Sayın C, Soysüren S. Trakya yöresinde antenatal bakım alan gebelerde toxoplasma gondii antikor seroprevalansı. J Turk Soc Obstet Gynecol 2011;8:93-99.
11. DüNDAR Ö, ÇELİK S, TÜTÜNCÜ L, ERGÜR AR, ATAY V, MÜNGEN E. 2000-2005 yılları arasında kliniğimizde doğum yapan gebelerde Hepatit-B, Hepatit-C, HIV, toksoplazma ve rubella prevalansının araştırılması. Zeynep Kamil Tıp Bülteni 2009;40:1-9
12. Harma M, Gungen N, Demir N. Toxoplasmosis in pregnant women in Sanliurfa, Southeastern Anatolia City, Turkey. J Egypt Soc Parasitol 2004;34:519- 525
13. Tamer GS, Dundar D, Caliskan E. Seroprevalence of Toxoplasma gondii, rubella and cytomegalovirus among pregnant women in western region of Turkey. Clin Invest Med 2009;32:43-47.
14. Akıncı P, Altuğlu İ, Sertöz R, Zeytinoğlu A. İzmirdeki gebelerde rubella ve sitomegalovirüs infeksiyonu seroprevalansı. İnfeks Derg 2007;21:183-186.
15. Efe Ş, Kurdoğlu Z, Korkmaz G. Van yöresindeki gebelerde sitomegalovirüs, rubella ve toksoplazma antikorlarının seroprevalansı. Van Tıp Derg 2009;16:6-9.
16. Yılmaz M, Altındis M, Cevrioglu S, Fenkci V, Aktepe O, Sırthan E. Toxoplasma, Cytomegalovirus, Rubella, Hepatitis B and Hepatitis C seropositivity rates in pregnant women who live in Afyon region. Medical J Kocatepe 2004; 5: 49-53.
17. Ocağ S, Zeteroğlu S, Özer C, Dolapçioğlu K, Güngören A. Seroprevalence of Toxoplasma gondii, rubella and cytomegalovirus among pregnant women in Southern Turkey. Scand J Infect Dis 2007;39: 231-234.
18. Toklu DG. Gebelerde toksoplazma, rubella virus ve sitomegalovirus'a karşı oluşan antikorların sıklığı. J Clin Anal Med 2013;4:38-40.
19. Kölgelir S, Demiraslan H, Katarş B, Güler D. Gebelerde Toxoplasma gondii seroprevalansı. Dicle Tıp Derg 2009;36:170-172.
20. Uyar Y, Alcı A, Akçalı A, Cabar C. Prevalance of rubella and cytomegalovirus antibodies among pregnant women in northern Turkey. New Microbiol 2008;31:451-455.

Kaynaklar

21. İnci A, Yener C, Güven D. Bir devlet hastanesinde gebe kadınlarda toksoplazma, rubella ve sitomegalovirüs seroprevalansının araştırılması. Pamukkale Tıp Dergisi 2014;7(2):19-25
22. Aşık G, Ünlü BS, Er H, ve ark. Afyon bölgesinde gebelerde toksoplazma ve rubella seroprevelansı. Pam Tıp Derg 2013;6:128-1
23. Gencer M, Cevizci S, Saçar S, Vural A, Çakır ANÇ, Uysal A et al. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Obstetri Polikliniğine Müracaat Eden Gebelerde Anti-Toxoplasma gondii Antikorlarının Dağılımı ve Risk Faktörlerinin İrdelenmesi. Türkiye Parazitolojisi Dergisi 2014; 38: 76-80
24. Kayman T, Kayman M. Kayseri'deki Gebelerde Toksoplazmoz Seroprevalansı. Perinatoloji Dergisi 201; 18:92-6
25. Keskin DD, Keskin S. İlk Trimester Gebelerde Toksoplazma, Rubella, CMV, HBV, AntiHBs, HCV, HIV Seroprevelansları. Selçuk Tıp Derg 2013;29(3):123-126
26. Bakacak M, Bostancı MS, Köstü B, Ercan Ö, Serin S, Avcı F, Bakacak Z. Gebelerde Toxoplasma gondii, rubella ve sitomegalovirüs seroprevalansı Dicle Med J 2014; 41 (2): 326-331
27. Duran B, Toktamış A, Erden Ö, Demirel Y, Mamik BA, Çetin M. Doğum Öncesi Bakımda Tartışmalı Bir Konu: TORCH Taraması. C. Ü. Tıp Fak Der 2002; 24 (4):185 – 190,
28. Satılmış ÖK, Yapça ÖE, Yapça D, Çatma T. Sorgun Devlet Hastanesine Başvuran Gebelerde Rubella, Sitomegalovirüs ve Toksoplazma Antikorlarının Seroprevalansı. İKSST Derg; 6(2):90-96,
29. Inagaki AD, Oliveira LA, Oliveira MF et al. Seroprevalence of antibodies for toxoplasmosis, rubella, cytomegalovirus, syphilis and HIV among pregnant women in Sergipe. Rev Soc Bras Med Trop. 2009 Sep-Oct;42(5):532-6.
30. Rosso F, Les JT, Agudelo A et al. Prevalence of infection with Toxoplasma gondii among pregnant women in Cali, Colombia, South America. Am J Trop Med Hyg. 2008 Mar;78(3):504-8
31. Puccio G, Cajozzo C, Canduscio LA et al. Epidemiology of Toxoplasma and CMV serology and of GBS colonization in pregnancy and neonatal outcome in a Sicilian population. Ital J Pediatr. 2014 Feb 22;40:23. doi: 10.1186/1824-7288-40-23.
32. Wong A, Tan KH, Tee CS, Yeo GS. Seroprevalence of cytomegalovirus, toxoplasma and parvovirus in pregnancy. Singapore Med J. 2000 Apr;41(4):151-5.

Kaynaklar

33. Hannachi N, Marzouk M, Harrabi I et al. Seroprevalence of rubella virus, varicella zoster virus, cytomegalovirus and parvovirus B19 among pregnant women in the Sousse region, Tunisia. *Bull Soc Pathol Exot.* 2011 Feb;104(1):62-7.
34. Gonçalves MA, Matos Cde C, Spegiorin LC, Oliani DC, Oliani AH, Mattos LC. Seropositivity rates for toxoplasmosis, rubella, syphilis, cytomegalovirus, hepatitis and HIV among pregnant women receiving care at a public health service, São Paulo state, 35. Brazil. *Braz J Infect Dis.* 2010 Nov-Dec;14(6):601-5.
35. Enders G, Daiminger A, Lindemann L, Knotek F, Bäder U, Exler S, Enders M. Cytomegalovirus (CMV) seroprevalence in pregnant women, bone marrow donors and adolescents in Germany, 1996-2010. *Med Microbiol Immunol.* 2012 Aug;201(3):303-9.
36. Nash JQ, Chissel S, Jones J et al, Risk factors for toxoplasmosis in pregnant women in Kent, United Kingdom, *Epidemiol Infect.* 2005;3:475-83.
37. Jeannel D, Niel G, Costagliola D, Danis M, Traore BM, Gentilini M, Epidemiology of toxoplasmosis among pregnant women in the Paris area, *Int J Epidemiol* 1988; 17:595-602.
38. Assmar M, Amirkhani A, Piazak N et al, Toxoplasmosis in Iran Results of a seroepidemiological study *Bull Soc Pathol Exot* 1997;1:19-21.
39. Danovaro-Holliday MC, LeBaron CW, Allensworth C et al, A large rubella outbreak with spread from the workplace to the community, *JAMA* 2000;284:2733-9
40. El-Mekki AA, Zaki ZM, Screening for rubella antibodies among Saudi women of child bearing age. *Saudi Med J* 1998;19:575-7.
41. Pedranti MS, Adamo MP, Macedo R, Zapata MT, Prevalence of anti-rubella and anti-parvovirus B19 antibodies in pregnant women in the city of Córdoba, and in women of fertile age in the city of Villa Mercedes, province of San Luis. *Rev Argent Microbiol.* 2007;39:47-50.
42. Colugnati FA, Staras SA, Dollard SC, Cannon MJ. Incidence of cytomegalovirus infection among the general population and pregnant women in the United States. *BMC Infect Dis* 2007;7:71.
43. Munro SC, Hall B, Whybin LR et al, Diagnosis of and creening for cytomegalovirus infection in pregnant women, *J Clin Microbiol.* 2005;43:4713-8.
44. Knowles SJ, Grundy K, Cahill I, Cafferkey MT, Geary M. Low cytomegalovirus sero-prevalence in Irish pregnant women. *Ir Med J.* 2005;98:210-2.

Teşekkür ederim.....